

Els bahá'í, una minoria religiosa discriminada

A l'Iran, on va néixer, els seguidors d'aquesta nova fe pateixen empresonaments arbitraris, els deneguen l'accés a la universitat i se'ls impedeix treballar al sector públic i en grans empreses

JAUME MACIÀ | 20/05/2018 00:27

A la dreta, vista dels jardins i el complex a la badia de Haifa on hi ha l'última residència i el santuari de Bahà'u'llah, el fundador de la religió bahá'í, de qui el 2017 es va celebrar el bicentenari del naixement / WIKIPEDIA MEDIA BANK BAHAI.

L'Arshan té 18 anys i viu amb la seva família a la ciutat de Shiraz, al centre de l'Iran. Al setembre va rebre una carta del ministeri d'Educació en què li indicaven que a la seva sol·licitud per accedir a la universitat hi havia un "problema" i per això li denegaven la plaça. El "problema", encara que a la carta no s'especifiqui, l'Arshan ja el sap. Si a la sol·licitud els estudiants indiquen que són seguidors de la fe bahá'í, com ell va fer, se'ls denega l'accés a qualsevol centre d'educació superior. L'Arshan, malgrat que és un estudiant brillant, queda fora de la universitat.

A la República Islàmica de l'Iran la comunitat bahá'í representa el segon grup religiós més nombrós del país. És calcula que n'hi ha uns 300.000 que, amb tot, representen menys d'un 1% de la població. Tot i l'aclaparadora majoria islàmica que hi ha al país, també hi conviuen algunes minories de cristians, jueus i seguidors del zoroastrisme. La llei iraniana no permet la discriminació per motius religiosos encara que, com bé saben els bahá'í, a la pràctica no és així.

La religió bahá'í, de fet, va néixer a l'Iran l'any 1844 i per aquest motiu aquest país és una terra sagrada per als seus seguidors. Són uns 7 milions a tot el món, 5.000 dels quals viuen a Espanya. A Catalunya hi ha 700 persones bahá'í registrades i 300 més que participen en les seves activitats. Una és l'Elisabeth, membre de la comunitat bahá'í de Barcelona i originària de l'Iran. Explica que la dècada posterior a la Revolució Islàmica del 1979 el govern iranià es va marcar l'objectiu d'erradicar aquesta minoria. En un informe publicat el 2016 per la Comunitat Internacional Bahá'í es diu que "200 bahá'í van ser morts o executats, centenars van ser empresonats i milers van perdre la feina i l'accés a l'educació només per la seva fe". També es va produir la destrucció dels llocs sagrats i repressió econòmica de diferents tipus. En un document secret del 1991 firmat per qui encara avui és el líder suprem de l'Iran, l'aiatol·là Alí Khamenei, al qual es referia com *La qüestió bahá'í*, s'indicava que "s'havia de bloquejar el progrés" dels seguidors d'aquesta religió.

Durant els últims anys, i a conseqüència de la pressió internacional, la discriminació ha adoptat formes més subtils. Segons la Tareixa, una altra membre de la Comunitat Bahá'í de Barcelona, "actualment la principal eina del govern iranià és la propaganda negativa: el 2017 es van identificar més de 12.000 articles amb elements en contra dels bahá'í i dirigits a fomentar l'odi". Aquesta propaganda negativa es produeix des d'alguns mitjans de comunicació i a través de mala publicitat.

Actualment, expliquen, hi ha uns 95 bahá'í empresonats a l'Iran. Mai se'ls empresona oficialment per la religió, sinó que se'ls acusa de ser espies, d'estar en contra del govern o de fomentar la sedició, delictes que són difícils de comprovar. En els últims anys les dades indiquen que han disminuït el nombre d'empresonats bahá'í, però la Tareixa apunta que se'n segueixen produint tants o més, només que ara se'ls treu de la presó més de pressa i no arriben a constar enlloc.

Segons Francesc Torredafnot, director de l'Associació Unesco per al Diàleg Interreligiós (AUDIR), el motiu de la persecució i la repressió que rep la fe bahá'í a l'Iran és que es veu com una heretgia. Especialment, comenta, per alguns líders religiosos xiïtes amb una visió molt exclusivista, que consideren que el que no sigui la seva religió "és el mal" i cal erradicar-ho. Una visió que, apunta Torredafnot, no és general perquè al mateix Iran altres aiatol·làs pluralistes són més oberts i respectuosos amb les altres religions.

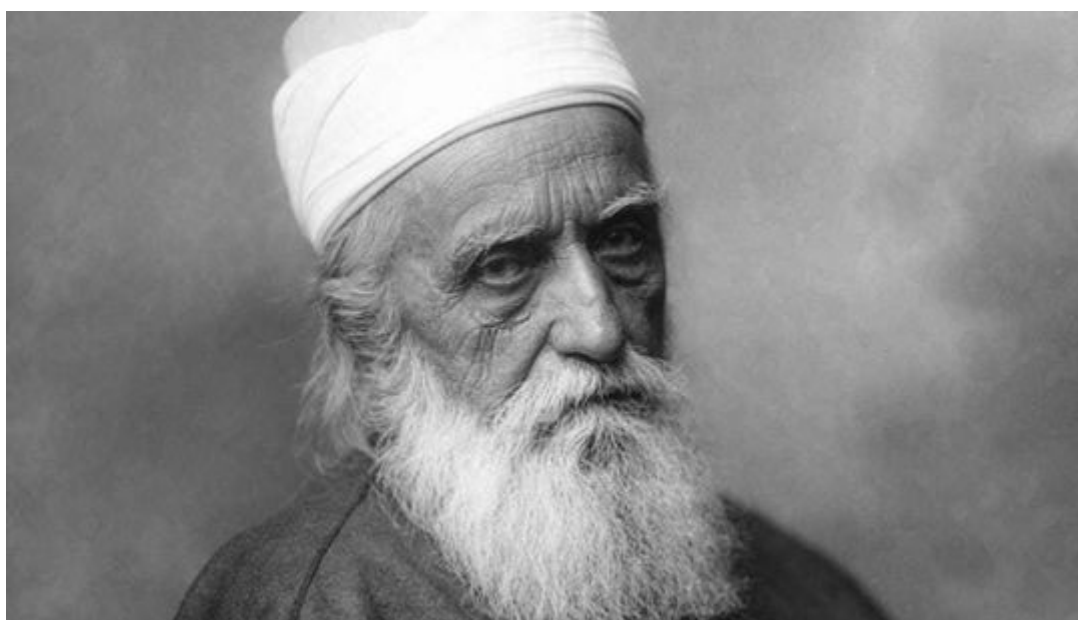
La persecució dels bahá'í des de la branca exclusivista del clergat islàmic i el govern de l'Iran, amb tot, ha existit sempre des del seu naixement. El fundador d'aquesta jove religió va ser Mirza Husayn Ali Nuri (1817-1892), del qual l'any passat es va celebrar a tot el món el bicentenari del naixement. Membre d'una família noble de Teheran de religió xiïta, se'l coneix com a Bahà'u'llah, que significa "la glòria de Déu" en àrab, i va ser el segon profeta de la religió bahá'í juntament amb el Bab, el seu precursor, que va morir executat a l'Iran acusat d'heretgia. Bahà'u'llah, que llavors

n'era un seguidor, va tenir la seva primera experiència mística en una presó de Teheran. Quan en va sortir va ser desterrat, juntament amb la seva família, i el govern persa li va confiscar totes les seves possessions. L'exili el va portar a viure a Bagdad, al Kurdistan, a Istanbul i a la badia de Haifa, on va morir i està enterrat. El seu mausoleu, prop de la casa on vivia, és un lloc de pelegrinatge per als bahá'í i també és on hi ha la seu principal del seu òrgan rector, tot i que el país on compta amb més fidels és l'Índia. Bahà'u'l·lah va deixar un llegat de més de cent obres. El missatge central, i que continua sent el principi fonamental de la religió, és que hi ha una sola humanitat i per això cal unificar-la en una societat universal, deixant de banda la raça, el gènere i la nacionalitat de cadascú.

L'educació, eina bàsica

Els prejudicis sobre aquests temes, pensen els bahá'í, s'han de combatre amb l'educació. Per això, per a ells és especialment dolorosa la discriminació que pateixen a l'Iran, perquè l'educació universal i contínua al llarg de la vida és un dels pilars de la seva religió.

Però a l'Iran són sistemàticament apartats de l'educació universitària i això els obliga a modificar els seus objectius professionals i plans de futur. L'Institut Bahá'í d'Educació Superior (BIHE, en la seva sigla en anglès) els ofereix una alternativa per cursar estudis universitaris reconeguts internacionalment. Aquest centre d'estudis funciona a través d'una plataforma online en què especialistes en les diferents matèries ofereixen formació i també s'organitzen tutories presencials, sempre en llocs privats i en secret. Tot i la pressió del govern per tancar-lo, el BIHE continua funcionant en la clandestinitat.

Abdul-Bahà, el successor.

A través de l'educació creuen que es podrà assolir l'objectiu de Bahà'u'l·lah de construir un món unit, pròsper, just, sostenible i pacífic. A més, els bahá'í creuen que el potencial de l'ésser humà és il·limitat, i mitjançant l'educació és com pot desenvolupar les seves capacitats i canalitzar els

impulsos animals. D'aquesta manera, expliquen, volen transformar la societat en tres etapes: els individus, les comunitats i, en última instància, les institucions.

L'educació també s'ha de donar en el coneixement científic. La ciència per als bahá'í és un complement de la religió que permet entendre el món i impulsar l'avenç de la civilització. Per això religió i ciència han d'estar en harmonia. Segons es pot llegir al llibre que ha editat la comunitat catalana amb motiu del bicentenari del naixement de Bahà'u'l·lah, "la religió sense ciència degeneraria en superstició i fanatisme, mentre que la ciència sense religió seria un instrument de materialisme".

Un altre aspecte en què els bahá'í es diferencien del seu entorn a l'Iran és el paper que hi tenen les dones. Segons assenyalen, han de tenir els mateixos drets i oportunitats que els homes, i perquè això sigui possible se'ls ha de proporcionar tanta o més educació que als homes. D'aquesta manera volen fomentar que les dones tinguin un paper actiu en la comunitat.

Segons l'Elisabeth, les dones bahá'í de l'Iran juguen un rol fonamental en l'actitud de no-violència i resiliència constructiva que caracteritza els seguidors d'aquesta religió. La seva, afirma, és una posició de no-violència i respecte pel govern, encara que no hi estiguin d'acord, perquè l'objectiu principal és aconseguir la millora de la societat. "Allà és com si tingués dues vides", explica la Noura, una noia bahá'í iraniana amiga de l'Arshan. "Una amb la comunitat bahá'í, on puc ser jo mateixa i sentir-me una persona lliure, i una altra dins la societat iraniana" on, conclou, se sent coaccionada a viure segons uns principis que no comparteix.

Els bahá'í, com que no tenen clergat, s'organitzen a través de les assemblees espirituals locals, les seves administracions, concebudes per Bahà'u'l·lah. La primera que hi va haver a Catalunya es va formar a Barcelona el 1948 i actualment n'hi ha nou més, situades principalment al Vallès i també a Girona, Tarragona i el Vendrell.

Els bahá'í tenen tres nivells d'administració: les assemblees espirituals locals, les nacionals i la Casa Universal de la Justícia, el seu òrgan més alt, situat a Haifa. Totes les assemblees estan formades per nou persones, que s'escullen cada any per votació secreta i sense candidatures, excepte els membres de la Casa Universal de la Justícia, que s'escullen cada cinc anys. Segons Francesc Torredafnot, això permet que no hi hagi autoritats i impulsa el seu funcionament democràtic i participatiu. Per a Enric Vendrell, director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, que va participar en els actes del bicentenari l'octubre passat, els bahá'í a Catalunya són "un magnífic aliat a favor de la convivència en els pobles i ciutats, la pau entre els països i la fraternitat entre les religions".